

Remissvar betänkandet SOU 2018:88 Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen

Hudiksvalls kommun har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning senast den 12 november 2020.

Den 26 maj 2016 beslutade regeringen att en särskild utredare skulle se över assistansersättningen i socialförsäkringsbalken och delar av LSS.

Syftet med uppdraget var att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS samt att lagstiftningen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet.

Den nya lagstiftningen bedöms sammantaget innebära en ambitionshöjning och en större flexibilitet gällande insatserna i LSS. Utredningen, som bland annat innehåller förslag på statligt ansvar för den personliga assistansen samt nya insatser i LSS.

Kommunens synpunkter

Övergripande

Sammanfattningsvis anser Hudiksvalls kommun att förslaget innebär en modernare lagstiftning som är bättre anpassad utifrån målgruppens behov. Kommunen är övervägande positiv till förslagen.

Hudiksvalls kommun ställer sig positiva till utredarens förslag om att inrätta en ny insats personlig service och boendestöd i LSS. Kommunen ser att det finns ett behov av stöd i föräldraskapet för personer med funktionsnedsättning vilket den nya insatsen ger möjlighet att möta.

Hudiksvalls kommun är positiva till utredningens förslag att staten ska vara huvudman för all personlig assistans. Kommunen ställer sig dock frågande till att kostnaden för de första 20 timmarna ska ligga kvar på kommunerna. Den myndighet som ansvarar för en insats bör också bära kostnadsansvaret för densamma.

Hudiksvalls kommun är positiva till att sjukersättning för ordinarie assistents sjukfrånvaro ska ingå i schablonersättningen för personlig assistans.

Hudiksvalls kommun befarar att kommunernas kostnadsökningar kommer bli större än det beräknade underlaget som presenteras. Det är viktigt att kompensationen till kommunsektorn motsvarar de kostnadsökningar som utredningens förslag innebär.

Bostaden (kapitel 5)

Hudiksvalls kommun ställer sig positiva till utredarens förslag om att inrätta en ny insats personlig service och boendestöd i LSS.

Kommunen ser att det finns ett behov av stöd i föräldraskapet för personer med funktionsnedsättning vilket den nya insatsen ger möjlighet att möta. Kommunen ställer sig vidare positiva till att insatsen personlig service och boendestöd ska kunna utföras både dag och kväll.

Barn och familjer (kapitel 6)

Utredningen föreslår att insatsen avlösarservice i hemmet istället ska benämnas avlösarservice för att förtydliga att insatsen inte är begränsad till att ges i hemmet. Hudiksvalls kommun är positiva till förändringen.

Gemenskap (kapitel 7)

Hudiksvalls kommun ställer sig positiva till utredarens förslag om förändringarna i insatsen biträde av kontaktperson. Genom att det blir möjligt att genomföra insatsen som en gruppaktivitet när den enskilde så önskar kommer kommuner ha större möjligheter att anpassa insatsen utifrån enskildas önskemål och behov.

Personligt utformat stöd i det dagliga livet (kapitel 10)

Gällande dubbel assistans i förhållande till hjälpmedel eller anpassning av bostaden. Hudiksvalls kommun ställer sig bakom utredarens förslag om att rätt till personlig assistans som ska utföras av fler än en person endast ska föreligga i den mån behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, genom att bostaden anpassas eller genom användning av hjälpmedel. Kommunen menar dock att hjälpmedel alltid bör komma i första hand, oavsett om det gäller personlig assistans eller dubbel assistans. Möjligheten att välja mellan assistans och hjälpmedel skapar onödiga kostnader och kan i vissa fall krocka med arbetsmiljölagen. Hjälpmedel bidrar till den enskildes självständighet.

Av remissmissivet framgår att remissen inte omfattar de förslag som handlar om att begränsa möjligheterna till assistans för barn och för personer med stor och varaktig funktionsnedsättning genom utredningens förslag om att istället införa insatserna ”Personligt stöd till barn i LSS” samt ”förebyggande pedagogiskt stöd”. Kommunen har därigenom haft svårt att tolka vilka konsekvenser ändringarna får inom detta område. Om stödet kvarstår inom assistansersättningen parallellt med att de nya föreslagna insatserna införs vill kommunen understryka att det behöver vara tydligt när det kan beviljas personlig assistans respektive de nya insatserna ”förebyggande pedagogiskt stöd” respektive ”personligt stöd till barn i LSS”.

Ansvarsfördelning mellan stat och kommun (kapitel 11)

Hudiksvalls kommun är mycket positiva till att staten föreslås vara huvudman för all personlig assistans. Förändringen bedöms leda till mer likvärdiga bedömningar och en ökad tydlighet och rättssäkerhet för de som ansöker om insatser. En huvudman

innebär också en samhällsekonomisk effektivisering då samma behov inte behöver utredas och beslutas av flera olika aktörer.

Kommunen ställer sig dock frågande till att kostnaden för de första 20 timmarna ska ligga kvar på kommunerna. Den myndighet som ansvarar för en insats bör också bära kostnadsansvaret för densamma.

Privata aktörer och ekonomisk ersättning för personlig assistans (kapitel 11)

Hudiksvalls kommun instämmer med utredaren att schablonbeloppet för personlig assistans ska kompensera för sjuklönekostnader. Dagens konstruktion där arbetsgivaren inte betalar sina anställdas sjuklön de första fjorton dagarna är ett incitament att inte ta ansvar för sina anställda assistenters arbetsmiljö. Med det nya förslaget får assistansanordnare bära arbetsgivaransvaret som företag i andra branscher, vilket borde vara en självklarhet.

Konsekvenser av förslagen (kapitel 17)

Hudiksvalls kommun befarar att kommunernas kostnadsökningar kommer bli större än det beräknade underlaget som presenteras. Förutom de omställningskostnader som förslaget innebär kommer lagstiftningen att innebära att kommunernas samlade kostnader ökar. Då förslaget syftar till att stärka ändamålsenligheten för den enskilde samt kvaliteten kommer förändringarna att innebära kostnadsökningar. Då förändringarna i ersättningen för personlig assistans resulterar i lägre vinster för privata assistansutförare finns dessutom en risk att en större del av verkställigheten övergår till kommunerna, i synnerhet när det gäller de ärenden som inte är lönsamma.

Det är viktigt att compensationen till kommunsektorn motsvarar de kostnadsökningar som utredningens förslag innebär.

För Hudiksvalls kommun

Jonas Holm (M)
Kommunstyrelsens vice ordförande)